

Sosiaali- ja terveysministeriö
kirjaamo@stm.fi

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI TERVEYDENSUOJELULAIN MAKSUSÄÄNNÖSTEN MUUTTAMISEKSI, SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt Espoon seudun ympäristöterveydeltä lausuntoa hallituksen esitykseksi terveydensuojelulain maksusäännösten muuttamiseksi (VN/28181/2020).

Espoon seudun ympäristöterveys kiittää saamastaan lausuntopyynnöstä ja siinä esitetyistä muutosesityksistä.

Esityksellä ehdotetaan muutettavaksi terveydensuojelulain nojalla tehtävän valvonnan maksullisuutta. Toiminnanharjoittajilta perittäisiin jatkossa veroluonteinen vuotuinen valvonnan perusmaksu, joka olisi määrältään 150 euroa. Esityksellä myös täsmennettäisiin, mitkä toimijat olisivat ilmoitusvelvollisia terveydensuojelulain nojalla. Perusmaksu perittäisiin lain liitteessä mainituilta ilmoitusvelvollisilta toiminnanharjoittajilta. Eräät toimijat, joiden toiminta on pienimuotoista, jäisivät tämän ilmoitusvelvollisuuden ulkopuolelle, eikä näiltä myöskään perittäisi mainittua perusmaksua. Lisäksi lain muutoksenhakusäännöstä päivitetäisiin vastamaan yleislainsäädäntöön uudistettuja muutoksenhakua koskevia säännöksiä.

Terveydensuojeluvalvonnan ja elintarvikevalvonnan perusmaksuja koskeva sääntely yhtenäistettäisiin esityksellä. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2022 samaan aikaan kuin elintarvikelain (297/2021) 72 §:ää aletaan soveltaa.

Yleiset kommentit muutosehdotukseen

Espoon seudun ympäristöterveys pitää hyvänä lakiesityksen tavoitetta yhtenäistää terveydensuojeluvalvonnan ja elintarvikevalvonnan perusmaksuja koskevaa sääntelyä.

Tulee huolehtia siitä, että niin VATI, kuin yksiköiden laskutusjärjestelmät ehditään saada muutosten osalta toimintakuntoon, ennen kuin laki astuu voimaan.

Lain liitteeksi tuleva taulukko ilmoitusvelvollisista toiminoista ja perusmaksun piirissä olevista toiminnoista on erittäin selkeä.

Asiakirjatarkastuksella tarkoitettaisiin tarkastusta, jonka valvontaviranomainen tekee tarkastelemalla tietoja muualla kuin valvontakohteeseen kuuluvassa... Lause jäänyt ilmeisen kesken?

Olisiko mahdollista, että toimijoita, joilta jää ilmoitus tekemättä, ”rangastaisiin” jotenkin? Lainsäädäntöä noudattamattomat toimijat saavat suotta taloudellista etua tunnollisiin toimijoihin verrattuna.

13 § Ilmoitusvelvollisuus

Oheistoimintojen ilmoittamisesta päätoiminnan yhteydessä, joka on ilmoitusvelvollista, on hyvä linjata tässä pykälässä. Samoin on hyvä selkeästi täsmentää sitä, että ilmoitusvelvollisuus koskee myös väliaikaisesti toimivaa tilapäistä toimintaa (vrt. opetustoiminta). Olisi hyvä myös tarkentaa

tuleeko samassa toimipaikassa toimivien toiminnanharjoittajien laatia erikseen ilmoitus toiminnastaan.

Koska esim. airbnb yms. toimintaan liittyvässä ilmoitusvelvollisuuden tulkinnassa on esiintynyt paljon epäselvyyttä, tulisi majoitustoimintaan tarkoitettun tilan käyttöönotto kohta kirjata niin selkeästi, ettei sen tulkintaan enää tarvitse tuhlata turhaa aikaa.

Uimalan muuttaminen maauimalaksi ja kerhon muuttaminen lasten ja nuorten kokoontumiseen liittyväksi toiminnaksi ovat hyviä tarkennuksia. Maauimalan käsitettä tulisi vielä tarkemmin käsitellä perusteluissa mm. kun kyseessä uima-alue, joka ns. järven tai meren yhteydessä.

Kauneudenhoitotoimintaa, niiltä osin, kun se edellyttää ilmoituksenvaraisuutta, tulisi perusteluissa täsmentää.

50 § Valvonnan perusmaksu

Kannatamme ehdotettua vuosittaista perusmaksua, joka peritään kalenterivuoden alussa. Mietimme, veloitetaanko sellaisilta toimijoilta, joilla on samassa kohteessa sekä elintarvike- että terveydensuojeluvalvonnan toimintaa, erilliset vuosimaksut vai miten toimitaan? Tähän kaivataan selkeää oheistusta.

Esityksen mukaan valvonnan perusmaksuista olisi vapautettu mm. pienet yleiset uimarannat sekä pienet vesilaitokset tai vedenjakelualueet.

Lakiehdotuksen perusteluissa kerrotaan ”Ehdotuksen lähtökohtana olisi kattaa vuosittaisella valvonnan perusmaksulla sellaisen valvonnan kuluja, jonka suoriteperustaista taksoittamista olisi vaikea määrittää tai johon suoriteperustainen maksu ei sovellu. Vuosittaiseen perusmaksuun sisältyviä valvontatoimenpiteitä olisivat esimerkiksi monimuotoisen viranomaistyön kehittäminen, toiminnanharjoittajalle tarjottava koulutus ja annettava ohjeistus sekä talousveden, uimaveden ja allasveden valvontaan liittyvien valvontatutkimusohjelmien, seurantakalenterien ja näytteenottosuunnitelmien laatiminen sekä vesiepidemioiden selvittämiseen liittyvä työ ja näytteenotto.”

Molemmat perusmaksusta vapautetut kohteet ovat kuitenkin luonteeltaan sellaisia, että normaali valvontaan liittyvien tehtävien lisäksi ne vaativat paljon ohjeistusta ja neuvontaa. Sen vuoksi mielestämme näiden kohdeluokkien jättäminen pois vuosittaisesta perusmaksusta ei ole kannatettavaa.

50 a § Terveydensuojeluvalvonnasta perittävät muut maksut

Espoon seudun ympäristöterveys pitää asiakirjatarkastuksen sekä etätarkastusten maksullisuuden lisäämistä lakiin kannatettavana. Asiakirjatarkastusta olisi hyvä avata vielä tarkemmin perusteluissa. ”Asiakirjatarkastuksella tarkoitettaisiin tarkastusta, jonka valvontaviranomainen tekee tarkastelemalla tietoja muualla kuin valvontakohteeseen kuuluvassa” (lause jäänyt perusteluissa kesken).

Toiminnan keskeyttämisen ja lopettamisen osalta tulisi periä maksu, jolloin käytäntö olisi yhtenäinen elintarvikevalvonnan kanssa.

50 b § Maksujen perintä ilman tuomiota tai päätöstä sekä viivästyskorke

Ei kommentoitavaa muutosesitykseen

50 c § Valvonnan perusmaksun oikaisu

Ei kommentoitavaa muutosesitykseen

56 § Muutoksenhaku

Ei kommentoitavaa muutosesitykseen

LIITE

Mielestämme liitetaulukon sisältö ja jako ilmoitusvelvollisiin ja vuosimaksullisiin toimintoihin on kuvattu selkeästi.

Tuula Savolainen
johtava terveystarkastaja
Espoon seudun ympäristöterveys
043 - 8267680
tuula.a.savolainen@espoo.fi